

OPERASJON SELVSTENDIGHET

om overgangen fra barn til voksen

Utgitt av Barne- og ungdomsklinikken,
Akershus universitetssykehus. All rights reserved.

Det må ikke kopieres fra denne publikasjonen uten
skriftlig samtykke fra enten utgiver, redaktører eller forfatter.
Kopiering uten samtykke er i strid med åndsverkloven.

2015 © Barne- og ungdomsklinikken, Akershus universitetssykehus.

1. utgave, 1. revisjon 2015

AKERSHUS UNIVERSITETSSYKEHUS

Utgitt med: ISSUU™

Grafisk design/Fotograf: Kristian Mjøset

Fotograf: Eivind Røhne

INNLEDNING

Dette er en brosjyre til deg som er ungdom og får oppfølging hos oss på Barne- og ungdomsklinikken. Den er en del av et opplegg vi har for å bidra til at ungdom med ulike diagnoser blir mer selvstendige i å ta vare på helsen sin.

Som ungdom står du midt i mellom det å være barn og det å være voksen. Diagnosen din forandrer seg kanskje ikke, men det gjør du, og det gjør livet ditt. Vi ønsker å bidra til at du skal få mest mulig ut av ungdomstiden din, og at du føler deg forberedt til å flytte over til voksenavdelingen når du fyller 18 år.

Innholdet er utviklet i samarbeid med Ungdomsrådet og er inspirert av Royal Children's Hospital, Melbourne.

Takk til Helsedirektoratet som har støttet prosjektet.

FRA BARN TIL UNGDOM

Du som har en kronisk sykdom eller langvarig helseutfordring har hatt din faste lege, psykolog, sykepleier eller annen behandler på Barne- og ungdomsklinikken. De har du kanskje kjent i mange år. Foreldrene dine, eller andre nære personer, er med deg på konsultasjonene, og det kan hende at det stort sett er de voksne som snakker sammen om deg. I hvert fall om de litt kompliserte tingene. Foreldrene dine passer på deg, hjelper deg å huske på medisinene dine om du bruker det, huske avtaler på sykehuset og ordner opp for deg.

På ungdomsskolen og videregående skole forventes det at du er mer selvstendig enn på barneskolen. Hjemme får du naturlig mer ansvar og frihet etter hvert som du blir eldre. På samme måte ønsker vi på sykehuset at du gradvis skal bli mer selvstendig og involvert i behandlingen din. Jo mer du kan og vet om din egen helse, desto bedre valg kan du ta, og desto større frihet får du. I tillegg oppleves overgangen til voksenavdelingen ikke så vanskelig når du er godt forberedt.

TANKER FRA UNGDOMSRÅDET OM OVERGANGEN

Tenke sjæl og mene. Måtte stå for det du sa

Ikke vri deg unna, ikke være likeglad

Ikke late som du ikke mente det du sa

Ikke si som andre

Du må tenke sjæl

– Trond Viggo Torgersen

- Redd for å måtte bli akutt voksen. Vi blir jo ikke voksne over natta.
- Kan bli irriterte over at vi må overføres. Savn over de vi mister her.
- Nysgjerrig på hva som kommer. Prøver å ikke tenke så mye på det. Prøver å holde meg på avstand til det.
- Får man gå på Sykehusskolen?
- Synes ikke det er så kult hvis det er en fremmed lege hver gang.
- Ikke så kult å ligge på rom med "gamle folk".
- Redd for at de ikke skal ta seg like god tid til meg.

– Ungdomsrådet, Akershus universitetssykehus

VOKSENAVDELINGEN - HVA BLIR ANNERLEDES?

En av hovedforskjellene fra barneavdeling til voksenavdeling er at det forventes du er selvstendig. Du trenger nok kunnskap om sykdommen din til å ta vare på din egen helse. Du skal ta dine egne avgjørelser og selv si ja eller nei til medisiner, undersøkelser og behandling. Da er det veldig lurt å kjenne til hvordan kroppen din og medisinene dine virker, og når du må søke hjelp.

Omgivelsene vil være annerledes. Det vil helt klart være mindre bamser og dukker! Mange synes det er deilig å slippe alt det barnlige på barneavdelingen. Noen synes det er litt skummelt å se gamle, syke mennesker. Hvis du synes det, så snakk med noen om det! Hvis du blir innlagt, er det ikke lenger mulighet for at foreldre eller andre kan overnatte på sykehuset sammen med deg. Voksenavdelingen må bruke alle sengeplassene til pasienter.

Det vil ikke bli like tette bånd mellom deg og legen din, sykepleieren eller andre som du kanskje har hatt det på Barne- og ungdomsklinikken. Dette er helt naturlig, på samme måte som at det er stor forskjell fra barneskolen til videregående skole.

Du vil bli kjent med nye leger, sykepleiere og behandlere på voksenavdelingen som vil det beste for deg, og som vil hjelpe deg innenfor det de har mulighet til. De vil være opptatt av at du som en ung voksen skal bli tatt godt i mot, og ingen forventer at du kan alt. Du skal alltid stille spørsmål hvis det er noe du ikke forstår, og det er helt normalt å være usikker. Voksne kan også være usikre.

OPERASJON SELVSTENDIGHET

Vi ønsker å bidra til at du føler deg forberedt og får en god overgang til voksenavdelingen når du blir 18 år.

Derfor vil vi:

- Tilby deg muligheten til å snakke med legen eller behandleren alene.
- Være opptatt av hva som er viktig for deg å snakke om.
- Informere deg om hvilke helserettigheter du har som ungdom.
- Respektere ditt privatliv.
- Gi deg mulighet til å snakke om alkohol, rusmidler, sex og graviditet i forhold til din medisinske tilstand.
- Gi deg ulike brosjyrer og sjekklister rettet spesielt mot ungdom.
- Samarbeide med voksenavdelingen og planlegge en så god overføring som mulig når tiden er inne for det.

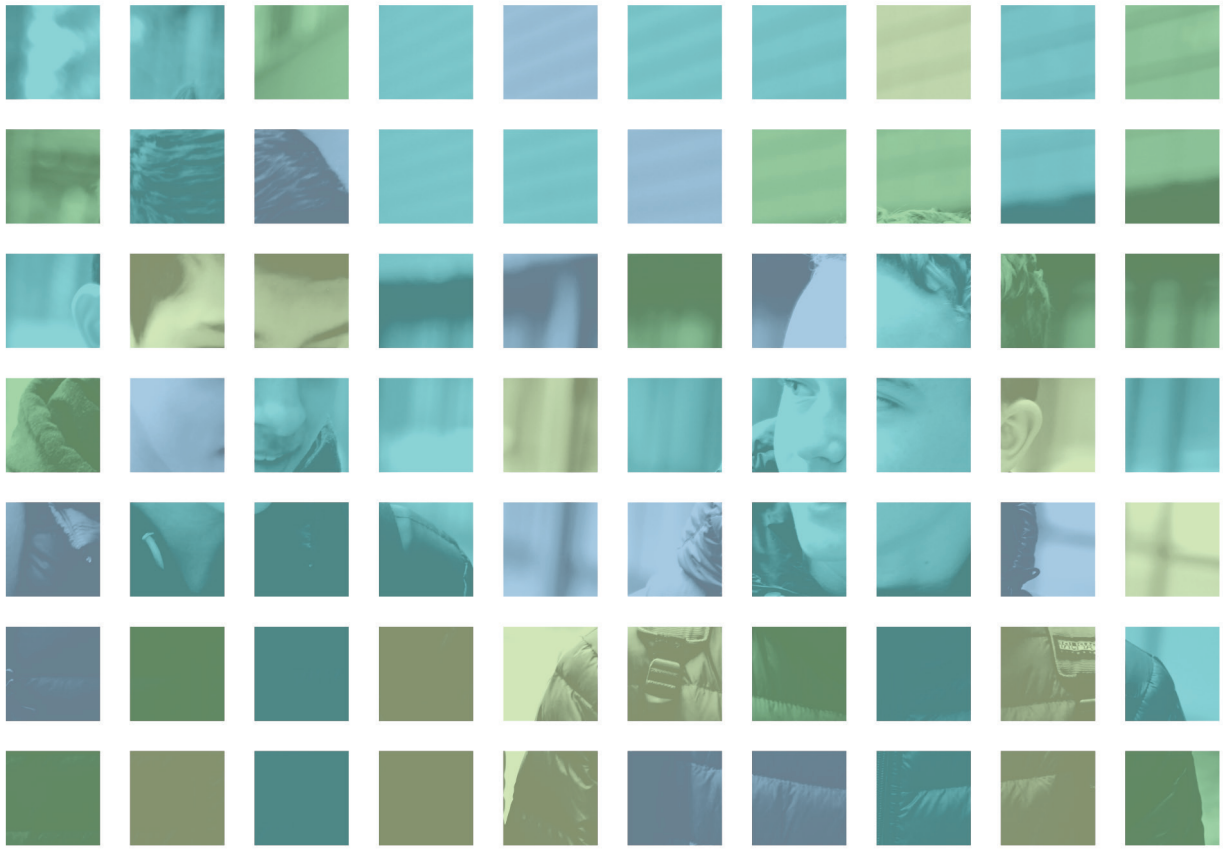
Sammen ser vi nye muligheter

Ønsker du å treffe andre ungdommer som også har helseutfordringer? Vi har gjennomført mange grupper for ungdom, og tilbakemeldingene er svært positive. Ungdommer sier at det er fint å møte andre som er i en lignende situasjon og som derfor kan forstå hverandre og har mye å snakke om. I gruppene bruker vi forskjellige metoder og aktiviteter i tillegg til det å snakke sammen.

Mer informasjon om gruppetilbud finner du på:
www.ungdomsmedisin.no

 UNGDOMSMEDISIN
VED AKERSHUS UNIVERSITETSSYKEHUS

